

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Arad-osznádi egyenlítő vasutak postájában.

Bármentetlen leveleket csak ismert kértől fogadjunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Feladványok:

Arad-osznádi egyenlítő vasutak postáján van, ha a hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadók körül pánszok bérmentve küldendő.

Arad-osznádi egyenlítő vasutak postájában.

Költségtétel árak:

helyben: vidékre	
1 évre	12. — frt
6. — frt	6. — frt
1 hónapra	3. — frt
3. — frt	1.30 frt

Hirdetések álya:

10 hasábos példányt egyenlítő hirdetésnek 6 kr., minden következőnek 4 kr. Bélyegdij külön 20 kr. Nyitólét sora 15 krajczár.

Apja fia.

Budapest, szept. 20.

Jó bornak nem kell czébr, mondja a magyar. A nép ajka itt bizonyly ama böles mordások egyikét alkotta meg, minők tuczatszámra származnak a magyar ember józan elmésségéből. Az idézet példabeszédben mily élesen van kidomborítva a magyar jellemnek minden természetes méltóság és ontudatos büszkeség mellett is demokratikus vonása: ha jó a ber, nem kell czéger, a mi az emberre alkalmazva azt teszi, hogy a dorék ember ek, hogy érvényre jusson, nem kell oly előnyökkel csillogni, melyek benne magában nincsenek meg. Magyarországon ma mindenkinek nyitva áll az út — nem szenved kétség, — a legmagasabb állásokhoz, feltéve, hogy bir a szükséges önértékkel; de azért nem teljesen értetlen valami, a jó szalóktól való származás, vagy a egy nagy tekintélyű férfit nevezhet valaki atyjának. Különösen ha valaki oly helyzetbe jut, hogy Magyarországot a külföldön képviseli.

E fejtegetésekre a nemzetközi vasuti kongresszus adott alkalmat, melyen jelenleg az egész világ vasutagazgató-ságaitól 560 tagulál többen vesznek részt s melyen Ludvigh Gyula minisztert tanácsos, a magyar királyi állam-vasutak igazgatója azon magas kitüntetésben részesült, hogy a legfontosabb osztály elnökétl választották s abban oly méltósággal és jártassággal elnököl, mely az összes tagok elismerő esodálát kellett fel. Pedig ez osztályban oly szakteltek és kitüntetésök vannak, mint Vassiaux a nemzetközi vasuti bizottság elnöke, Kossuth Lajos Tivadár, az olasz középtengeri vasutak üzlet-igazgatója s az örökké nagy Kossuth Lajos fia, Noblemaize vezérigazgató. Ha a mi Ludvigh Gyulának a vasuti szak e világkitüntéseiben respektust kellett, ugy ez kétségtelenül megnyerőlényének rendkívüli, szembeálló képességének s ama vezérszerepnek következtében történt, melyet a vezetés alatt álló vasutak az ő újításai által kiváltak a modern forgalmi világban. De nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy különösen az öregbb francziáknál, belgák és olaszoknál atyjának, az nálunk rendkívüli tehetsége és érdemei szerint korántsem méltányolt Ludvigh Jánosnak

emléke már előre biztosította számára a legnagyobb rokonszenve. Ludvigh János élvezte Kossuth legteljesebb bizalmát s mint kormánybiztos a legfontosabb szorgalmat tette a hazának, valamint később is, midön a sors őt számkivetésbe tette, idegen földön mint diplomatát, tudós és publicista minden reklámtól idegenködd, csendes, de sikeres mű-rődése által nagyban hozzájárult, hogy Európa népei megtörtötték rokonszen-vüket Magyarországra iránt s a magyarságot tisztelték és becsülték. A számkivetésből haza térve, az agg hazafi ifju buzgósággal küzdött Horn Edével, leg-bensőbb barátjával s elvértásával közö-sen Tiszta Kálmán zászlója alatt, kinek az 1867-ki közjogi alapra való átmen-tét publicistikailag ök ketten készítet-tek elő.

Eppen most, hogy Párisban kivivta magának Ludvigh Gyula a világhírt és szakmája legnagyobb tekintélyének elis-merését, éppen most akartuk kiemelni, hogy apja fia. Ki akartuk emelni érte, mert gyermoki jó szívénél csak jót te-het a visszaemlékezés nemes atyjára; de kiakartuk emelni a nemzetért is, hogy tudja, hogy midön Ludvigh Gyulát kintteti, egyttal Ludvigh János emléke iránti hálatartozását törleszti, melyet leróni nem talált alkalmat ak-kor, mikor az érdeműs hazafi még kö-zöttünk élt.

A törvényhatóságok közigazgatás eljá-rása, belső ügyvitel és pénzkezelés. Telek Gézra első belügyminiszter elrendelte a tör-vényhatóságok közigazgatási eljárásának, belső ügyvitelének és pénzkezelésének a belügy-miniszterium kiküldött közvegi által való felülvizsgálását. Az erre vonatkozólag a főispánokhoz intézet miniszteri körre-delet így hangzik:

Méltóságos főispán ur! Idei június 26-ól 2298. eln. sz. a. az összes törvényha-tóságokhoz és főispánokhoz küldött köriratomban elhatározásomnak: dnam kifejezést, hogy a hivatali állással járó köteleességeket egész odaadással igyekezem teljesíteni s hogy ebből folyólag minden lehető el-fogók követni arra nézve is, hogy a tör-vények és szabályok intézkedéseinek s a közzolgálat követelményének a gyakorlati életben országszerte teljes mértékben érvényesítést. Ezen elhatározásom kö-vetkeztében az 1886. XXI. t. cz. 4 §-ában reánk ruházot jognál fogva indítatva érez-tem magamat, a törvényhatóságok által kö-

vetett közigazgatási eljárás, belső ügyvitel és pénzkezelésnek, saját kiküldött közvegi útján eszközöndő gondos megvizsgálást el-rendelni a vizsgálatok keresztvitelére a megyei törvényhatóságokakat illetőleg Jekel-felnsy Lajos és Márkus Sándor miniszteri tanácsosok, a városi törvényhatóságokak ille-tőleg Pascho-Moys Sándor miniszteri tanácsos és az árvaügyeket illetőleg mindkét jel-legü törvényhatóságokra nézve Krausz Jó-zsef miniszteri tanácsos nyertek megbizástat s egyszerűsind Payer Béla számvevősigi igazgató, Petroczy Vimeze számtárnasos és DeakSándor számvizsgáló utasították, hogy a vizsgálatok teljesítésénél, mint szakközve-gek a kiküldött miniszteri tanácsosok fel-hívására folytán és utasítás szerint közreműködjenek. Miről Méltóságodat azon felkéréssel értesítem, hogy nevezette-keket, ha feladatukat teljesítették, a törvény-hatóság területén megjelentek, minden ren-delkezésre álló törvényeszerült eszközökkel támogatni s ezen irányban a kormányzata alatt álló törvényhatóságok vezető tisztvisel-őit (alispán, polgármester) kellőleg utasítani sziveskedjék.

Tisza kormányelnök Léván.

Léva, szept. 20.

A dunántúli e. r. ref. egy-házkerület közgyűlése Tiszta Kálmán indítványára elhatározta, hogy az unitárius vallásra való áttérésre hívások fel a lelkesek és tanitók figyelmé. Az egy-házi javaknak a jelen-tésben miként leendő fel-tartatése tárgyában Antal Gábor azt indítványozta, hogy az anyagi helyzet feltüntetése a jelentésben vagy tel-jesen mellőztessék. vagy csupán a leltár-eredménye vétessék fel. Szabó B e - g e d y K ö r m e n d i, C s i k é s B e d ö t h y Zeigmond felszólalása után el-határozták, hogy az aktívák és passzívákra vonatkozólag az egyházkertületi púspók-ség-be küldött adatok vétessenek fel a jel-tetésbe. A joggyi bizot-t-ság elnöke Bóné Géza kamarász ve-lasztotta meg. A tanai egyházgye ké-rvényre nézve, melyben a polgá r d i e g y h á z ú g y e i b e n való további delegálás föl-mutattását kéri, a közgyű-lés: Tiszta Kálmán indítványára el-hatá-rozza, hogy tekintve a jó viszonyt a bé-kés egyházak, mely az egyházak között szükséges a polgári papralasztás ügyében a további eljárás, a tanai egyházgye eddig miközvének elismerésével, a mező-földi egyházgye meg rubezzák. — Jövő év-ben a közgyűlés Szekesfehérvártól fogják megtartani, valószínűleg augusztus hó utolsó felében.

Delután 2 órakor az „Oroszlán“ ven-dégfogadó díszteremében 200 t e r i t é k ű f é g y e s b a n k e t t v o l t, melyen a megye és a város notabilitásai s a dunán-

túli egyházkertület küldöttségének világi és egyházi tagjai teljes számmal vettek részt. T i s z a K á l m á n m i n i s z t e r l e n ö k ö t a szépen felszerelt terembe léptek szünni nem akáro éljénzés fogadta, miközben elfogadta az asztaltól, Jobbra tőle Győrki Abr. Ám gróf, Beöthy Zsigmond, Kazy főispán, Bóné Géza kamarász, — balra Papp Gábor púspók, Odescalchy Arthur hr., Nyáry Béla báró és Máriássy alispán foglaltak helyet. Az első felkötőt Papp Gábor púspók mondta a királyná és a királynéna nagy lelkesedéssel. Utána Nyáry Béla br. orsz. képviselő emelt szót, Tiszta Kálmánra emel-vén poharát, ki mar a kádalem napjaiban rendithetlen bátorsággal szállt síkra s a sötétben lobogtati merre a szabadság sár-lóját; az utóbbi időben viharedzett állam-fürlétt, ki bátor kézzel vezeti a nemzet kormányát s igazságszeretetével, becsület-ezével, erénydelletlen kitartásával tel-el-szik hazánk és egyházunk boldogítá-sára. (Hosszas lelkesült éljénzés.) Ezután valószagos aradata következett a toaszóknak. J ó k a i e s p e r e s P a p p p ú s p ó k r e, B e d ö t h y Zeigmond Tiszta miniszterelnökre, G y ö r k y Ábrahám gróf Papp Gáborra, B e - g e d y e s p e r e s Nyáry báróra és Odescalchy herczegre, K o n k o l y Gyula Beöthy Zeigmond és Vály Lajosra, S e - r e g é l y György Gyűrky Ábrahám grótra, O d e s c a l c h y Á r t h u r herczegre a reform. egyházra és M a o s a y polgár-mesterre és egyéjre és az egyetértés ve-zérletára Tiszta Kálmán miniszterelnökre emelték poharaikat. K a z y főispán Tiszta Kálmán életét, ki iránt szíve oly melegen érez, hogy dacára annak, hogy csak szerény vendégnek érzé magát, nem teheti, hogy azon fértára, kit Tiszta Kálmánnak, Magyarország alkotmányos miniszterelnöké-nek hívunk, poharát ne emelje. (Lelekesült éljénzés.) V á l l y Lajos Mácsai polgár-mesterre és Léva polgárra, A n t a l G á b o r esperes főrendire, O r o s z J e n ő é l e n k é l j e n z é s k ö z t Tiszta Kálmánra, a jó-tékonyaság védangyalára, K o n k o l y Sándor képviselő Szilágyi Józsefra és An-tal Gáborra, egykori tanáraira, S a b a d y a piarista gimnázium igazgatója a reform-lalt egyházra és Tiszta Kálmánra emelték poharaikat.

Ebéd végeztével T i s z a K á l m á n szó-lalt fel s r következőket mondotta:

Tisztelt uraim! Még csak azt sem igé-rem, hogy rövid lessek, minthogy hosszú képviselő pályámon egy régi barátomtól, az elmult idők egy jelesétől, B ó n i s S á m u e l-től hallottam, hogy valaki ugy kezdte be-zekéd: „rövid lessek, — mire azt felelte nek: a szomszédja: „annál hosszabb lesz.“ De hogy most szót kérek, vagyis egy pár percnyi kihallgatást, azért teszem, mert be akarom bizonyítani, hogy azon sok tu-lajdonok közül, melylyel a közpálya em-be-renek Magyarországon századok óta birni

kellett, egyet legalább bírok: a b á t o r s á g o t: (szünni nem akáro lelkes éljén-zés és taps) mert t. uraim, más, a ki ino-ezőn jó indulttal irántam, talán azt mondhatná, hogy ilyen perozben kihallgatást venni szerénytelenség. Engedjék meg, hogy én csak bátorságnak nevezem. (Eljénzés.) Uram! Furcsa, midőn én arról beszélek, hogy a magyar embernek a közpályán szá-zadok óta bátorságra volt szüksége és megis arra akarom poharamat triteni, hogy arra a bizonyos fajta bátorságra ne legyen a magyar embernek a közpályán szüksége. Hajdan nem is olyan régen, bátorság kellett némi részben ahhoz, hogy valaki a szabad-ság eszméit akár politikai, akár egyházi téren hangoztatni merje. Ez az idő meg-szűnt és biztos a remény, talán azt mond-hatom, hit, hogy Magyarországon azon idő-k-nak, midön a zsarok hatalommal szemben a közpálya emberének bátorság kellett, vége van. (Elénk tetszés.)

De, uraim! Kell bátorság arra, hogy szembe tudjon szálni a régalommal, a sár-ral való dobálással, és higgyék el önök, ha valaki tisztán érzi magát, ez nem oly nehéz, mert tudja, hogy a ki sárral dobál, annak keze piszkos marad, de ha, a. s. a. ki megdobott, tiszta, arról magától lémlik! (Ugy van!) Ez a sárral dobálás mégis idéz-hetne elő az országban oly helyzeteket, melyek a hosszú századok után elért bis-tonszágot, a más irányban biztonságát is veszélyeztethetnék, ha az igazságos ügy embereinek nem volna meg a bátorságuk hogy ezzel szemben is megvédelmezzék azt, a mi meg van, a mi jó, a mi szent. Azért akarom poharamat triteni, hogy ne legyen szükséga a közpálya emberének azon bátorságra, mert valamint a nemzet nyugodt, büszke öntartása megtörté lehetősé-gét azon veszedelemnek, melyre a feltárló-jó-vével szemben kellett bátorság, ugy adja, az Isten, hogy a felvilágosodottság, az igazi és valódi szabadság eszeme, mely megtanti arr: hogy tisztelni, becsülni mindenkinek a meggyőződését és nem szabad a gymnas-tis fegyverrel élni, mentől előbb tegye szü-ségtelenül azon második bátorságot is, melyet jelentem: a régalommal, sárral, dobálással szemben való bátorság. (Elénk eljénzés és tetszés.) Emelem poharamat arra, hogy a magyar közpálya emberének ezen két fajta bátorság egyikére se legyen szük-sége, hanem hogy egész erejét eszentesse arra, minék nyomait, hála az Istennek, ma itt e helyen is látjuk, hogy faj-, felekeset

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

Egy „ősz“ tárcza.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárcza —
Mivelhogy szeptember vége felé köz-leadunk a mikor tudniük már „sárgul a levél“ és „zigzag a haraszt“, illő dolga lenne e rovat alatt ősz hangulatba jönni s a halmi készült természetre lombhullástól, virághe-rvadásból, bággyadt napagszárból és zokogó szellőből szemfényvet varni.

Ugy kellene, hogy hns éneket zengjen most es a toll a távozó sranyos időről, a stépnapokról, a mik éppenthes, tova szálltak s vándor fecekével egyetemben bu-csút mondtak nekünk.

Hem az a melancolikus hang se-hogysem akar ma megszűlni. Nem tud-dom megírni az ősz elgüjját, akárhogyan is tesszem-vessem a dolgot.

Kell ahhoz ősz hangulat s mint a to-ronyépités szétlété kelleiből, nálam is hiányzik valami: nincs meg hozzá az ő sz. Az pedig lényeges kellék.

Mert hogy ezeket a mai didergős, luc-sok napokat ősznek kereszteljük el, oda jól megvárakozott pezsgus fantázija kel-le-ne, s nem olyan, mint az enyém.

Hogyan áll tudniük a dolog?
Nem „sárgul“ most a falevél, hanem osurog róla az eső.

Nem „zig-zag a haraszt“ most, mert osupa lucsok az istenadta.

Virághervadásról“ szó sincs, mivel egy-általában nincsenek virágok.

A „bátványt napuér“ meg napok óta nem mutatkozik, lévén előtte olyan vastag, sűrű és borzas esőfelő, hogy nap legyen az, a ki napok múlva is ki tudna kandi-kálni azok mögöl.

Hanem „szellő“, es már van. Mióta Falb ur kritizálja a napokat, nem volt ehhez

fogható kedvé en Aeolus ur. Visit, stvit függöl, sug. ordit s osap akkora lármat, hogy megtanzol tóls fatót, lomb, bokor, ház, széna, szalma, ember, állat és minden teremtmény a ki kimeri tenni a lábát ebben a főtorgales időben.

Azert hát kalyha mellett fél a poezis és bánatos elgüjjak helyett irgalomért esede-sik a természet kifordult rendjéhes. S mert napok óta hiába való minden esengése, tehát megadja magát — kegyelemre.

Kegyelem, Szerkesztő Ur! A 4 Celsius fok mellett hideg s a szélitől a kezemben: nem lehet vele okosan beszélni.

Megváróm, míg kienged: talán egy hónap múlva írhatok „ősz tárczát“
Addig tessék engemet felmenteni.

Észak-amerikai nők.

Észak Amerika és különösen az Egye-sült-Államok valószagos Eldorádója az aszszonyoknak. Az északi-amerikai nő elől az em-beri tevékenység egyetlen tere sincs elzárva. De azért például ke. esve is bajosan lehetne favóg, vagy patkoló-kovaos aszszonyokat találni s még kevésbé állami, vagy községi népképviselőket. Est az utóbbi pályát a tör-vény zárja el az amerikai nők elől. De ha nem is mennek az öserdűbétől iráni s nem patkolnak lovakat s más fajtáju nehezebb munkára sem válaikoznak, ez nem azért tör-ténik, mert nem szabad nekik, vagy nem képesek rá, hanem egyszerűen azért, mert nem skarnak.

Ha egy amerikai nő kimondja valamire, hogy „nem akarom“, hangjából nem érzni ki semmi makacsságot, hanem azt a szilárd meggyőződést, hogy ha valamit nem akar az elég ok arra, hogy az ne történjék meg. Az amerikai férfi előtt törvény a nő skarata; oly törvény, mely erősen minden politikai törvényt feloltná. Perozig sem ha-bozik, ha egy nő ajkáról est a három szót hallja: „I will not!“ (Nem akarom!).

Európában vannak egyes iparágak, me-lyeknek folytatásához nagy testi erő alkal-mazás szükséges. Az amerikai ember nem adja oda magát ilyen munkához, hanem át-ugedi a bevándorolt németeknek, olaszok-nak, ireknek, svédeknek, norvégoknak és a

tengeren túlra vándorolt tót atyánkfiai-nak.

Amerikában a leggyesértőbb foglalko-zásoknak is nagy segítségre van a gépipar. Ez teszi lehetővé az amerikaiakat, hogy testi erejüket nagy mértékben megkímél-hessék. Legnagyobb haszna ebből is a nőknek van, a kik itt oly iparágakban is tevékenykedhetnek, melyekhez különben nem volna elég testi erőkük. Még a ház körül mű-nakban is, melyeket Európában rendszeren ké-zel végeznek, nagy szerepük van a gépnek s ez lehetővé teszi, hogy a jobbára női o-szledék kimélhessék magukat. Amerikában nem kézzel tisztogatják a burgonyát, sőt még a kóst sem, mert ezt szinomból érozcel von-jók be, csak azért, hogy ne kelljen megalká-rolni. Nem verik késsel a tojasbabot sem, géppel zuzák a főt burgonyát. Géppel me-telik a paszulyt s a fehérruhákat is géppel mosák. Ezek a gépek Európában is ismeret-esek, de csak kivételesen s inkább csak a furcsaság kedvéért használják olykor-olykor. Ez az erő és időtakarítás nagy könyvéssé-gé szolgál az Amerikába származott idegen-nőknek és a cseldeknek a beuszulott aszszonyoknak azonban mérőben közömbös, mert ezek vajmi keveset törődnek a konyha teendőivel.

Ez az időtakarítás módot nyújt a szo-galó nőknek, hogy több gondot tordithas-sanak a lelők művelésére s többet szá-rokzhassanak. A munkaidő itt átlag rövidede-a lelők nemesítésére szánt idő pedig több, mint Európában. Észak-Amerika nagyobb városában például a boltokat már szomba-ton 12-2 órá közl bezárlják s a vasárnap-nemcsak tünnap, hanem egyttal a pihe-nés napja is. Sok olyan amerikai család van, a hol vasárnap kávé s théa kívül semmit sem főznek.

A nők műveltségi foka az Egyesült Államokban határozottan magasabb, mint a férfiaké. A műveltség városi családok fái átlag tizenhatodik-tizenhetedik életévükig nyilvános iskolába, a leányok tizenhét-tizen-nyoloz éves korukig. A vidéken a fín átlag csak tíz-nötödik évéig tanul, de a leányok tudásszomszja itt em kisebb, mint a város-ban. A fín, a mint az iskolától megválik, azonnal megkezdé a dolroklért való hajzát, mely csak halálával ér véget.

Az amerikai Egyesült-Államokban a közoktatás ingyenes és fiúnak és leányok-nak egyaránt hozzá férhető a public school

okat, az ugynevezett grammar school-okat, a college-ek és university-ek a fiúk és leányok közösen látogathatják. Csak a magántanint ézeteket látogathatják külön a fiúk és külön a leányok s a polytechnikum-okat és theológiai intézeteket, melyek szintén csak magánintézet jellegével bírnak s kizárólag fuhalgatottak vesznek fel.

Ha az ember akár kicsiny, akár nagy városban, akár keleti, akár pedig a nyugoti államokban egy public school, vagy egy college előadás termébe lép, a hol fiúk és leányok (a fiatalok a mig az iskolába jár-nak, az amerikai előtt csak boys és girls, még ha idősöbb is 20 extendónél) közös oktatás-n részesülnek, azt tapasztalja, hogy a leányok figyelmebben hallgatnak az elő-adásra, mint a fiúk s feleleteikben is ügy-e-sebbek és készletebbek náluk.

Ha egy amerikai tanártól azt kérdezi valaki, hogy vajon észlezté-e, hogy a fiú-kat és lányokat a felsőbb tanintézetekben közös oktatásban részesítik, válasza csak egy marad, az, hogy igen. Az amerikai pe-dagógus azt tartja, hogy a fiúk és a leányok kölcsönösen buzdítják egymást a tanulásban s az együttlét tisztességesebbé teszi az isko-lában uralkodó hangot is.

Tanítási idejének hosszabb volta s a felsőbb intézetek látogatása érthetővé teszi, hogy Amerikában átlag miért műveltebbek a nők, mint a férfiak. Az amerikai nő ter-zeszűje a művelődésnek, apóljá a művé-szeteknek és tudományoknak s legbuzgóbb óra a közoktatásnak. Az egyesült Államok-ban a nő általában nem vesz részt a nyil-vános választásokban, de választó és meg-választható az állami és városi iskolai tana-csoknak. Az ifju Montana állam iskolai tana-csának élén egy nő áll szuperintendensi min-nőségben.

Az amerikai nők magas műveltségi foka tökéletesen indokolja azt a nagy előzékeny-séget és tiszteletet, melyben a férfiak része-sítik őket. Pörös ügyben, ha a férfi és nő között kétes az igazság, vagyha a férfi nem képes a maga igazt i kétséget kizárólag be-bizonyítani, a pör mindig az aszszony javára dől el. A nő a férfiak védelme alatt áll. Utczán, vasuton, vagy hajón senki sem el-kalmatlanokodik a magános nőknek. De az is igaz, hogy a nők sem lesznek a nyil-vonosság-előtt toha olyat, a mi a jó szóká-sokba tőkének. Minden nő arra törekszik, hogy lady-nek látszassék s osakugyan az is,

mihelyt a nyilvánosság elé lép. Es az oka, hogy az északi-amerikai nagy városok köz-életében tisztességesebb, mint az európai-ké s tisztességesebb még éjszaka is. Az oly nőtt a ki nem úgy viseli magát az utozán mint egy ladyhez illő, a rendőrség meginti vagy letartoztatja. A női erkölcsök dolgában az amerikai viszonyok sem jobbák ugyan, az európaiaknál, de annyi bizonyos, hogy a női erkölcselleneség ott nem lép oly nagy mértékben a nyilvánosság elé, mint nálunk és szigorubb elítélésben részesül.

A törekvés, hogy ladynek látszassék, a nők minde osztyályában mélyen gyökerezik. Egy Amerikában járt európai mély bűná-ltába ejtett egyszerű egy dúsgazdag amerikai bankár, a ki felesége jelenlétében beszélt neki, hogy felesége gyári munkásnő volt. A bankár büszke volt nejeire és méltán, mert annak társaságban olyan finansz, olyan kellem nyilatkozott, melyet nem lett volna oka szégyenleni egy ladynek sem. Modorán meg-látszotk, hogy nincsen semmi mesterkélt-ség, de olyasmí som, a mit csak kéőn ajánlítottal.

Az amerikai nő többnyire szép, vagy legalább tudja módját, hogyan kell szépek látszani. Még az ősz fűrtök alatt is föl lehet köztük találni az igazi női szépséget. A beuszult amerikai nő, különösen az angol és skót származású, magas, karcsú termétt, többnyire esőke, azoz nagyon szabályos, kezei és lábai feltűnően keskenyek. Az arca-zsín-jobbára halvány.

Toilette dolgában az amerikai nő úgye-sége és jó izlése pártatlan. A leggyeszer. bb ruhat is tudja valami csokelység, egy cso-kor, egy rános, egy szál virag segélyével tetésztősé tenni.

A kényelemzerelő és ősz hajlandó-ságu embereknek természetesen nem lehet nagyon inyére az a tisztelet, melyben az északi-amerikai nőket a nyilvános- és magán-életben részesítik. Nálunk is megköveteli az elendőség, hogy lösszutn a helyünk s a vasuton ha nincs külön női kupé, a jobb helyet a nőknek engedjük át. De Ameriká-ban azt is természetesenek találják, hogy például a vasuton a férfiak várakoznia kell az uti málnájának toldásában, míg a nála később érkező hölgyek a magukét föl nem adták. Szállókban s különösen az éttermek-ben előbb szolgálóknak a nőknek, még ha jó-val több érkezték is a férfiaknál. „Elfoga-dott szókás es Amerikában s ez a szokás erősebb az irott törvénynél is.

ARAD ÉS VIDEKE.

Megyei közgyűlés. Arad megye köztörvényhatósági bizottsága holnap...

Az iskolások ülése. Aradváros iskolázás...

Október felülvizsgálata. Megünneplés...

Az aradi sátorbort. Mint tudva van, Aradváros köztörvényhatósági bizottsági tagjának...

A Sulkovszky ügyben. Mint a Pester Lloyd egy berlini távirata...

Oroszország és monarchiánk. Tudva van, hogy a galicziai hadgyakorlatokra...

Változtatás a katonai büntetéseknél. A felső és a közép osztályú katonák...

Az Aradi Közlöny. Megjelen mindennap. Előfizetési feltételei.

Arad, 1889. szeptember 1. Az "Aradi Közlöny" kiadóhivatala.

Legújabb posta. A czarevics párisi utjához. Berlini jelentések szerint...

Arad megye közgyűlése. Arad megye köztörvényhatósági bizottsága...

Az iskolások ülése. Aradváros iskolázás...

Október felülvizsgálata. Megünneplés...

Az aradi sátorbort. Mint tudva van, Aradváros köztörvényhatósági bizottsági tagjának...

A Sulkovszky ügyben. Mint a Pester Lloyd egy berlini távirata...

Oroszország és monarchiánk. Tudva van, hogy a galicziai hadgyakorlatokra...

Arad megye közgyűlése. Arad megye köztörvényhatósági bizottsága...

Az iskolások ülése. Aradváros iskolázás...

Október felülvizsgálata. Megünneplés...

Az aradi sátorbort. Mint tudva van, Aradváros köztörvényhatósági bizottsági tagjának...

A Sulkovszky ügyben. Mint a Pester Lloyd egy berlini távirata...

Oroszország és monarchiánk. Tudva van, hogy a galicziai hadgyakorlatokra...

Változtatás a katonai büntetéseknél. A felső és a közép osztályú katonák...

Arad megye közgyűlése. Arad megye köztörvényhatósági bizottsága...

Az iskolások ülése. Aradváros iskolázás...

Október felülvizsgálata. Megünneplés...

Az aradi sátorbort. Mint tudva van, Aradváros köztörvényhatósági bizottsági tagjának...

A Sulkovszky ügyben. Mint a Pester Lloyd egy berlini távirata...

Oroszország és monarchiánk. Tudva van, hogy a galicziai hadgyakorlatokra...

Változtatás a katonai büntetéseknél. A felső és a közép osztályú katonák...

Arad megye közgyűlése. Arad megye köztörvényhatósági bizottsága...

Az iskolások ülése. Aradváros iskolázás...

Október felülvizsgálata. Megünneplés...

Az aradi sátorbort. Mint tudva van, Aradváros köztörvényhatósági bizottsági tagjának...

A Sulkovszky ügyben. Mint a Pester Lloyd egy berlini távirata...

Oroszország és monarchiánk. Tudva van, hogy a galicziai hadgyakorlatokra...

Változtatás a katonai büntetéseknél. A felső és a közép osztályú katonák...

MEGYEI KÖZÜGYEK.

Arad megye az 1889-ik év II-ik negyedében. (Állapítási jelentés.) (Folytatás.)

V. A hadbiztonsági ügyek menete tekintetében jelenthetem, hogy a főszorozástól távolmaradt állítás kötelesek...

Aradi járásban a főszorozástól távolmaradt 67, 1889 szeptember 15-ig utóállított 32, maradt továbbra előjegyzésben 35.

Világosi járásban a főszorozástól távolmaradt 41, 1889 szeptember 15-ig utóállított 17, maradt továbbra előjegyzésben 24.

Radnai járásban a főszorozástól távolmaradt 37, 1889 szeptember 15-ig utóállított 15, maradt továbbra előjegyzésben 22.

Kisjenői járásban a főszorozástól távolmaradt 62, 1889 szeptember 15-ig utóállított 27, maradt továbbra előjegyzésben 35.

Eleki járásban a főszorozástól távolmaradt 39, 1889 szeptember 15-ig utóállított 19, maradt továbbra előjegyzésben 13.

Ternovai járásban a főszorozástól távolmaradt 30, 1889 szeptember 15-ig utóállított 6, maradt továbbra előjegyzésben 24.

B-Jenői járásban a főszorozástól távolmaradt 31, 1889 szeptember 15-ig utóállított 19, maradt továbbra előjegyzésben 12.

Borossebi járásban a főszorozástól távolmaradt 69, 1889 szeptember 15-ig utóállított 23, maradt továbbra előjegyzésben 46.

Nagyhalmgyi járásban a főszorozástól távolmaradt 39, 1889 szeptember 15-ig utóállított 22, maradt továbbra előjegyzésben 17.

Összesen a főszorozástól távolmaradt 458, 1889 szeptember 15-ig utóállított 207, maradt továbbra előjegyzésben 251.

VI. A múlt évi számadások 9 községe kivételével mind be teljesítettek...

VII. Az adó ügyek állása tekintetében jelenthetem, miszerint az adó fizetések...

Aradi járás második évnegyedi hátralék 31940 frt 95 kr, harmadik évnegyedi részlet 25620 frt 52 kr, összesen 55461 frt 47 kr...

Aradi járás második évnegyedi hátralék 30376 frt 62 kr, második évnegyedi részlet 14795 frt 29 kr, összesen 54171 frt 91 kr...

Világosi járás második évnegyedi hátralék 44358 frt 50 kr, harmadik évnegyedi részlet 19897 frt 79 kr, összesen 64056 frt 29 kr...

Radnai járás második évnegyedi hátralék 46914 frt 02 kr, harmadik évnegyedi részlet 16385 frt 85 kr, összesen 63299 frt 87 kr...

K-Jenői járás második évnegyedi hátralék 52948 frt 80 kr, harmadik évnegyedi részlet 24004 frt 70 kr, összesen 76353 frt 50 kr...

Eleki járás második évnegyedi hátralék 35927 frt 83 kr, harmadik évnegyedi részlet 16181 frt 98 kr, összesen 51109 frt 81 kr...

Ternova község második évnegyedi hátralék 40560 frt 84 kr, harmadik évnegyedi részlet 11531 frt 24 kr, összesen 52093 frt 08 kr...

B-Jenői járás második évnegyedi hátralék 46269 frt 76 kr, harmadik évnegyedi részlet 11452 frt 19 kr, összesen 57711 frt 95 kr...

Nagyhalmgyi járás második évnegyedi hátralék 24797 frt 69 kr, harmadik évnegyedi részlet 11265 frt 89 kr, összesen 41033 frt 68 kr...

Összesen második évnegyedi hátralék 390763 frt 68 kr, harmadik évnegyedi részlet 146903 frt 46 kr, összesen 5307 frt 14 kr...

18. A községi számadási elmaradásának álladéka a következő táblás kimutatásba foglalható össze.

Pécskai járás második év negyedik hátralék 30 frt, összesen 30 frt. Ebből beszédett 20 frt. Hátralék 10 frt.

Aradi járás második év negyedik hátralék 1612 frt 03 kr, összesen 1615 frt 03 kr. Hátralék 1612 frt 03 kr.

Világosi járás második év negyedik hátralék 904 frt 48 kr, összesen 904 frt 48 kr. Hátralék 904 frt 48 kr.

Radnai járás második év negyedik hátralék 18 frt 02 kr, összesen 18 frt 02 kr. Hátralék 18 frt 02 kr.

Eleki járás 396 frt 33 kr, összesen 396 frt 33 kr. Hátralék 396 frt 33 kr.

Borossebi járás második évnegyedi hátralék 56850 frt 25 kr, harmadik évnegyedi részlet 14732 frt 29 kr, összesen 71582 frt 54 kr...

Nagyhalmgyi járás második évnegyedi hátralék 24805 frt 19 kr, harmadik évnegyedi részlet 17545 frt 39 kr, összesen 42350 frt 59 kr...

Összesen második évnegyedi hátralék 478949 frt 83 kr, harmadik évnegyedi részlet 219951 frt 89 kr, összesen 698901 frt 71 kr...

VIII. A községi adók álladéka a szintén jászokéval az alábbi táblázatban tünteti ki:

Pécskai járás második évnegyedi hátralék 21314 frt 69 kr, harmadik évnegyedi részlet 8559 frt 70 kr, összesen 29874 frt 39 kr...

Aradi járás második évnegyedi hátralék 30376 frt 62 kr, második évnegyedi részlet 14795 frt 29 kr, összesen 54171 frt 91 kr...

Világosi járás második évnegyedi hátralék 44358 frt 50 kr, harmadik évnegyedi részlet 19897 frt 79 kr, összesen 64056 frt 29 kr...

Radnai járás második évnegyedi hátralék 46914 frt 02 kr, harmadik évnegyedi részlet 16385 frt 85 kr, összesen 63299 frt 87 kr...

K-Jenői járás második évnegyedi hátralék 52948 frt 80 kr, harmadik évnegyedi részlet 24004 frt 70 kr, összesen 76353 frt 50 kr...

Eleki járás második évnegyedi hátralék 35927 frt 83 kr, harmadik évnegyedi részlet 16181 frt 98 kr, összesen 51109 frt 81 kr...

Ternova község második évnegyedi hátralék 40560 frt 84 kr, harmadik évnegyedi részlet 11531 frt 24 kr, összesen 52093 frt 08 kr...

B-Jenői járás második évnegyedi hátralék 46269 frt 76 kr, harmadik évnegyedi részlet 11452 frt 19 kr, összesen 57711 frt 95 kr...

Nagyhalmgyi járás második évnegyedi hátralék 24797 frt 69 kr, harmadik évnegyedi részlet 11265 frt 89 kr, összesen 41033 frt 68 kr...

Összesen második évnegyedi hátralék 390763 frt 68 kr, harmadik évnegyedi részlet 146903 frt 46 kr, összesen 5307 frt 14 kr...

18. A községi számadási elmaradásának álladéka a következő táblás kimutatásba foglalható össze.

Aradi járás második évnegyedi hátralék 30376 frt 62 kr, második évnegyedi részlet 14795 frt 29 kr, összesen 54171 frt 91 kr...

Világosi járás második évnegyedi hátralék 44358 frt 50 kr, harmadik évnegyedi részlet 19897 frt 79 kr, összesen 64056 frt 29 kr...

Radnai járás második évnegyedi hátralék 46914 frt 02 kr, harmadik évnegyedi részlet 16385 frt 85 kr, összesen 63299 frt 87 kr...

K-Jenői járás második évnegyedi hátralék 52948 frt 80 kr, harmadik évnegyedi részlet 24004 frt 70 kr, összesen 76353 frt 50 kr...

Eleki járás második évnegyedi hátralék 35927 frt 83 kr, harmadik évnegyedi részlet 16181 frt 98 kr, összesen 51109 frt 81 kr...

Ternova község második évnegyedi hátralék 40560 frt 84 kr, harmadik évnegyedi részlet 11531 frt 24 kr, összesen 52093 frt 08 kr...

B-Jenői járás második évnegyedi hátralék 46269 frt 76 kr, harmadik évnegyedi részlet 11452 frt 19 kr, összesen 57711 frt 95 kr...

Nagyhalmgyi járás második évnegyedi hátralék 24797 frt 69 kr, harmadik évnegyedi részlet 11265 frt 89 kr, összesen 41033 frt 68 kr...

Összesen második évnegyedi hátralék 390763 frt 68 kr, harmadik évnegyedi részlet 146903 frt 46 kr, összesen 5307 frt 14 kr...

18. A községi számadási elmaradásának álladéka a következő táblás kimutatásba foglalható össze.

Pécskai járás második év negyedik hátralék 30 frt, összesen 30 frt. Ebből beszédett 20 frt. Hátralék 10 frt.

Aradi járás második év negyedik hátralék 1612 frt 03 kr, összesen 1615 frt 03 kr. Hátralék 1612 frt 03 kr.

Világosi járás második év negyedik hátralék 904 frt 48 kr, összesen 904 frt 48 kr. Hátralék 904 frt 48 kr.

Radnai járás második év negyedik hátralék 18 frt 02 kr, összesen 18 frt 02 kr. Hátralék 18 frt 02 kr.

Eleki járás 396 frt 33 kr, összesen 396 frt 33 kr. Hátralék 396 frt 33 kr.

KÜLFÖLD.

Natalia patália. Belgrád bõ... irják a "Pester Correspondenz"...

Natalia patália. Belgrád bõ... irják a "Pester Correspondenz"...

BUDAPESTI TŐZSDE.

Szeptember 30-án.

	Pénz	Arany		Pénz	Arany		Pénz	Arany
M. kir. arany. adóment. 48	99 50	99 80	Magy. orsz. bank részvény-társaság	303 90	304 10	Pestl. közti vaspálya	430	432
M. papírradékok adóment. 58			Oszt. hitelintézet	880	885	Pesti közti vasp. árvet-jegyek	110	215
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fe.) 58	94 55	94 85	Oszt. magyar bank	153	156 60	Budapesti III. ker. takarék	108	110
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban			I. magyar iparbank	712	715	Országos központi	452	457
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 58			Pesti magy. keresk. bank	188	17	Pesti hazai első	7325	7525
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment. 58	99 75	100 25	Bécsi bizt. társulat	215		Egyesült Budapest fővárosi takp.	452	455
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 58	112 25	113	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	3140	3150	Magyar ált. takarék, részvény	88	89
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt 50 frt drbjá	137 50	138 50	Első magy. általános bizt. társ.	66 50	67	Alagút	145	147
Tiszai s szegedi kölcsön 48	137	138	Fonctere pesti bizt. társ.	180		Általános waggon kölcs. társaság	69	72
M. k. földm. kötvények 58	104 75	105 25	Magyar-francia bizt. társ.	945	955	"Franklin"-társulat	198	200
"rad. 58	104 75	105 25	Pannonia viszb. társ.	528	531	Ganz és társaság vasón. és gépgyár	826	830
M. k. földm. kötvények temesi 58	104 75	105 25	Concordia malom	1045	1050	Geschwinth-féle szeszgyár	390	332
"rad. 58	104 75	105 25	Első budapesti malom	242	244	Gyapjum. és biz. I. magyar	246	250
M. k. földm. kötvények horvát-orsz. 58			Erzsébet malom	595	600	Keresk. épülete	675	
M. k. földm. kötvények erdélyi 58	104 75	105 52	Hengermalom	252	255	Könyvnyomda "Athenaeum"	444	448
"erdélyi jelz. urb. vk. (100 fra 58	98 50	99	Lutza malom	353	354	"Pesti	1070	1100
Székesfehérvári vált. kötv. (100 frt) 58	101 50	102	Molnárk és sütők malom	755	760	Köszénb és téglagy. (Drasche)	221	222
Pest vár. kölcsöne 1870. évből 68	107	109	Pannonia malom	130	132	Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénys. társaság	59	60
Budapesti főt. 1880. kölcsöne 68	100	100 25	Viktor malom	175 50	176 50	Pesti építő-társaság	100	101
Budapesti bankgyes. részvényt.	100	100 50	"Adria" m. tengeri hajó	154 50	155 50	Rimamurány-salgótarj, vasutvrt.	171	172
Magy. ált. hitelbank	281	281 50	Álföld-fiumei vasút 58	194 50	195 50	Salgótarjáni köszénb.	152	154
Magy. jelz. hitel. II. kib. in. elismv.	99 25	99 50	Báttaszék domb-zakany	142	143	Schlick-féle vasó. és gépgyár	810	820
Magy. lez. s pénzváltóbank			Déli vasút 58	160 50	161 60	Schlick-féle vasó. és gépgy. II. kib	270	274
			Eszékleti vasút 58	157 60	158	Szertészhaló	110	120
			Erdélyi vasút 58	232 50	233	Sés nti kőbánya	104	106
			Győr-sopron-ebenfurti v. s. társ.	188	189	Szálodá-részvénytársaság	149	150
			Kassa-oderbergi vasút	246	248	Tégla- és mészetgy. utlaki	25	255
			Magyar galicziai vasút			Törk dohányrészvény	20	105 50
			M. ny. v. (sz. győr-graczi vasút)			Göztéglagyár kőbányai		
			Oszt. áll. vasút 58			Mjelz.-bank ny. kölcsönkötv. 4. sz		
			Pécs-larcsi vasút 58					
			Tiszai vidéki vasút 58					
			Oszt. dunagőzhajózási					

Záloglevélek.	Pénz	Arany
M. földhitelint. papírrétek 58	100 75	102 50
" " " " " 48	100 75	101 50
" " " " " 48	97 10	97 60
" " " " " 58	120	121
" " " " " 58	103	104
" " " " " 58	103	104
" " " " " 58	101 25	102
" " " " " 58	101 90	102 50
" " " " " 58	99 60	100 25
" " " " " 58	99 60	100 50
" " " " " 58	103	103 50
" " " " " 58	101	101
" " " " " 58	101 25	101
" " " " " 58	101	102

SPITZER JAKAB és FIA

„A magyar Koronához”
Aradon, Szabadság-tér 2. szám a. (saját ház.)

A tavaszi és nyári idényre ajánlják a legdivatosabb bel- és külföldi **férfi-ruha szövetek** peruvienne, dosking és posztókban dusan felszerelt raktárukat.

Szövetek katonai és hivatalos egyenruhák, papi öltönyök, miszeruhák, valamint **egyházi lobogókra.** Vászon, chiffon, asztalnemű, **butor- és matracz-szövetek a legolcsóbb áron.** Nagy választék mindennemű szőnyegekben.

Öltönyök és tisztekek készítésére megrendeléseket elfogadunk a legjobb munkások által készített javakért.

L Ó P O K R Ó C Z

Erdélyi pokrócz
Steierországi pokrócz és Loden
Csehországi pokrócz

az ágynemű üzletben

ÜRMÉNYI TOBIÁS

A R A D,
főter 25., a pénzügyi palotával szemben.
Neuman-féle ház.

Ajánlom a t. cz. közönségnek

legjobb minőségű, teljes méretű tűzifát, a következő árak mellett:

- 1 méteről cserfát 12 frtért.
- 1 méteről bukkfát 11 frtért.
- 1 méteről dorongfát 10 frtért.
- 1 méteről tölgyfát 9 frtért.

tisztelettel

Konoply Sándor

Aradon, felső marospart, a nagy hidtól jobbra.

Inkei Emil ur megbízottánál a t. közönség bárczákat válthat.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. tv.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi III. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezen del hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi III. adórészletet most már a késedelmi kamatok esetleg intési díjjal együtta nemkülönben netalán régebb hadmentességi-dij és adótartozásait azonnal fizessék be; merta ellenkező esetben a régebbi díj- és adót rtozások azonnal, a f. évi III. adórészlet pedig Augusztus hóban a késedelmi kamattal együt végrehajtás utján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy a III. adórészletre nézve Augusztus hó 24-től kezdve a zálogolás fog megje tetni, s meny nyiben ennek daczára az adó-hadmentességi-dij hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számitandó 15 nap alatt nem törlesztették, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fogdak adani.

Aradon, 1889. Augusztus hó 15.

A városi tanács.

Hirdetés.

A folyó évben kiigazított és az 1890 ik évben érvényesül beárando országgyűlés képviselő választók nevjegyzék ellen beadott felszólalásokra hozott határozatok folyó szeptember 20-tól—30-ig a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétnék, hol azok hivatalos órak alatt megtekinthetők.

A kitétt határozatok ellen a kir. Curiahoz intézendő felbuzások a határozatok kitételét követő tíz nap alatt a polgármesterhez mint a központi választmányi elnökéhez nyújthatók be.

Arad, 1889. évi szeptember hó 4. én.

Arad szab. kir. város központi választmánya

Hirdetés.

A nagyméltóságú földmívelésügyi magy. kir. Miniszter 1888. évi szeptember hó 11-én 46151—III. sz. a következő körrendeletet hozott ki:

A ragadós száj és kórmafás elhurocolásának megakadályozása végett az 1888. évi VII. t.-cz. 38 §-a alapján szarvasmarhák, továbbá a juhok és kecskéknek a budapesti vásárra lábon való hajtását ezen nel megiltom.

Arad szab. kir. város tanácsának 1889. évi szeptember 14-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Singer A „NADOR“-szállodával szemben. Singer

Amerikai varrógépek, vasbutor és pénzszekrények gyári raktára

SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856 óta.

Valódi amerikai HOWE nevezetesen WHEELER & WILSON, SINGER s kézi varrógépek, családok szabók és cipészek részére. Mindennemű varó gépek javító és eszközök. Varrógépekhez szükséges kellek.

Azonkívül ajánlom vasbutor gyár raktáromat nagy választékban.

Köszögek számára kivételesen 25% engedmény.